

[Hove Sørensen]

vande. Problemerne er de samme næsten overalt. Miljøministeren har da også ved flere lejligheder, sidst under forespørgselsdebatten, givet udtryk for, at forureningen med næringssalte er et alvorligt problem.

For snart et år siden, da vi blev præsenteret for et alarmerende højt nitratindhold i drikkevand, lovede ministeren både i skrift og tale en hurtig indsats mod problemet. Bl.a. lovede miljøministeren, at der meget hurtigt skulle etableres et center for jordøkologi, som ville få til opgave at kulegrave problemet. Miljøministeren har ikke etableret dette center endnu. Hvad er der sket? Er der kommet en mand i vejen med en slæde – eller måske mere præcist en bornholmsk landmand i vejen med en slæde?

Der er foretaget flere undersøgelser af næringssaltproblemet, og der er grund til at fortsætte disse undersøgelser. I SF mener vi imidlertid, at der allerede eksisterer den tilstrækkelige viden til at gennemføre det, SF her foreslår, og jeg kan med glæde konstatere, at socialdemokratiets ordfører og VS' ordfører støtter vores opfattelse, og at vores synspunkter også i nogen grad vinder genklang hos kristeligt folkepartis ordfører.

Jeg vil kommentere nogle af vore enkelte forslag og vil i den forbindelse også komme ind på, hvad nogle af ordførerne har sagt.

Om punkt 1 i beslutningsforslaget, hvor vi pålægger kommunerne at træffe foranstaltninger til rensning af spildevandet, siges der fra flere sider, at det er investeringer i milliardklassen. Ja, det ved vi sandelig godt. Men investeringen bliver formentlig ikke mindre af, at vi venter ét eller to år. Det er faktisk vores overbevisning, at i løbet af ganske kort tid vil vi blive nødt til at pålægge kommunerne at foretage en sådan rensning. Vi mener, det er vigtigt at sige det nu, mens kommunerne er i gang med at udarbejde deres spildevandsplaner, sådan at de har en chance for at gøre det, samtidig med at de gennemfører den spildevandsrensning, der er lagt op til.

Punkt 2 drejer sig kun om, at vi sætter en tidsfrist på gennemførelsen af miljølovens bestemmelser og miljøreglementet fra henholdsvis 1973 og 1976. Landbruget har jo haft rigelig chance for at løse problemet med de ulovlige udledninger, men der er intet sket endnu, og der er stadig væk en meget stor procentdel af landbrugene, der gør sig skyl-

dig i ulovlige udledninger her i 1983. Vi mener, det er uacceptabelt, at der ikke gøres en større indsats fra kommunernes side for at få stoppet dem. Vi forlanger, at det må ske nu, og vi sætter en tidsgrænse.

Forslaget om etablering af tilstrækkelig lagerplads, lagerkapacitet, til et halvt års produktion af gødning hænger naturligvis sammen med, at vi samtidig siger, at af hensyn til udvaskningen af næringssalte må der ikke køres husdyrgødning ud i vinterhalvåret. Planterne bruger det ikke, og det forsvinder enten ned i drikkevandet eller skylles ned i drænrørene og ud i vore fjorde og kystnære områder, vore vandløb og vore søer.

Når vi siger, at vi godt vil være med til at kigge på den økonomiske side af sagen, så er det jo, som vi også skriver, i erkendelse af de dårlige økonomiske forhold i landbruget. Derfor har vi foreslået, at der etableres statsstøtte. Hvis der er nogen, der siger, at det ikke er tilstrækkeligt, der må noget andet til, så er vi absolut villige til at diskutere det. Vi har selv gjort os nogle tanker om, at man kunne ændre på miljøstøtten, men er noget betænkelige ved det, idet vi jo så vil sige til de landmænd, som har været tidligt ude, og som egentlig har rettet sig efter miljøreglementets bestemmelser: I var egentlig godt trossede, at I ikke ventede, indtil miljøstøtten blev forbedret. Det synes jeg er et problem, men vi vil gerne være med til at diskutere det, og vi har megen forståelse for, at det kan være nødvendigt for at få de ting gennemført med den hast, som vi gerne vil have det gennemført i.

Med hensyn til punkt 5, forbuddet mod udbringning af husdyrgødning, har vi set alt det, der er skrevet om det, som vi har kunnet komme i nærheden af, og hørt de mennesker, som arbejder med det, og som har indsigt i de forhold, og vi kan ikke udlede andet, end at det vil have en positiv effekt, endda måske en meget positiv effekt, på udvaskningen af næringssalte. Der er for os at se ingen tvivl om, at vi må have standset den udkørsel af organisk gødning, som sker udelukkende for at slippe af med gødningen, men ikke sker ud fra en landbrugsmæssig vurdering, og vi mener også, at landbruget må være interesseret i, at den organiske gødning udnyttes så godt som muligt.

Det samme med punkt 7. Vi er sikre på, at det er noget af det, vi skal have fat i, hvis vi